

Існує думка про те, що когнітивні та поведінкові реакції є різними стадіями єдиного психологічного процесу. Якщо ситуація людиною сприймається як несправедлива, вона починає шукати винуватця та встановлювати ступінь його провини (у експернальний студентів у цій ролі часто-густо виступає викладач). Далі обирається і реалізується спосіб реакції на несправедливість — від повної пасивності до активного опору різним елементам системи.

Отже, особливості організації поточно-модульного контролю можуть визначати те, як студенти сприйматимуть всю систему контролю у закладі освіти, викладача та його оцінку діяльність. Внаслідок цього створюватимуться навчальні ситуації, в яких проявлятимуться різні за характером впливу на поточну діяльність студента. Оцінювання, що сприймається студентом як справедливе, виконуватиме фасилітуючий ефект на поточне навчання. Навпаки, оцінювання, яке сприйматиметься студентом як несправедливе, здатне спричинити ефект інгібіції навчальної діяльності.

Назаренко О. А., доцент
кафедри міжнародного та європейського права

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З «МІЖНАРОДНОГО ПРАВА»

Сучасні освітні стандарти в основу навчання ставлять саме самостійну, творчу роботу того, хто навчається. В структурі навчального навантаження студента за системою ECTS індивідуальна робота розглядається як один із основних компонентів і займає значну його частину. Методологія процесу навчання та оцінювання знань студентів у КНЕУ також полягає у його переорієнтації із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму організації освіти.

Творча, наближена до наукового осмислення і узагальнення робота можлива лише як результат організації самостійного навчання і саме вона виявляється найбільш ефективним способом закріплення здобутих знань та вмінь юриста. Саме тому, при вивченні курсу міжнародного права на 3 курсі юридичного факультету, практикується така форма індивідуальної самостійної роботи, як комплексні практичні завдання, які іноді називають кейсами. Така форма має на меті поглиблення, узагальнення та за-

кріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальне завдання з міжнародного права має фабулу, в якій подається виклад факту, наприклад міжнародного спору між державами. Студенту пропонується знайти необхідні міжнародно-правові акти, які слід використати для мирного вирішення даного міжнародного спору, застосувати їх і запропонувати своє рішення. Якщо фабула завдання береться викладачем з конкретної життєвої ситуації, яка мала місце, або якщо даний спір був предметом розгляду, наприклад, у Міжнародному Суді ООН, перед студентом може стояти завдання знайти відповідну інформацію про розгляд даної справи в Суді, ознайомитись з рішенням, дати йому аргументовану оцінку.

Індивідуальні завдання виконуються під керівництвом викладача у позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента. Організація керівництва підготовкою індивідуальних занять та їх оцінювання доручається найбільш кваліфікованим викладачам.

Індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Кожний студент, отримавши завдання на початку семестру, має опрацювати теоретичний матеріал, ознайомитись з основними міжнародно-правовими актами, які регулюють відповідні міжнародні відносини, розглянути наявні прецеденти, дослідити ситуацію, яка подається в практичному завданні і тільки на основі цього стане можливим виконання даного завдання. Індивідуальне завдання дається студенту саме на початку семестру, для того, щоб активізувати його пізнавальну діяльність та мобілізувати на досягнення кінцевого результату.

Без сумніву, специфіка юридичної професії потребує систематичної самостійної роботи, безперервного самовдосконалення. Причому, особливого значення набуває період самостійної роботи під час навчання, коли майбутній фахівець може обрати правильний напрямок своєї самопідготовки за допомогою викладача. Розв'язання підготовлених викладачем практичних завдань учить майбутнього юриста пошуку можливого рішення. І це саме головне — вміння знайти вмотивоване, обгрунтоване рішення. Адже самостійне індивідуальне завдання на задану тему у вигляді реферату, який сьогодні, в епоху інформаційних технологій, можна взяти готовим у мережі інтернет нічому не вчить і ніяких навичок і здібностей розвинути не може.

Підготовка та використання практичних завдань, кейсів ґрунтується на кафедральній концепції забезпечення навчально-ви-

ховного процесу, відповідає профілю підготовки, враховує конкретні умови роботи. На кафедрі міжнародного та європейського права, практично з усіх основних дисциплін розроблено комплекси завдань практичного характеру, кейсів. Такі завдання включаються до структури екзаменаційних білетів. На кафедрі готуються до видання практикуми, які містять такі завдання для студентів.

Використання протягом трьох років даної методики довело, що виконуючі розглянуті індивідуальні завдання, які носять проблемно-пошуковий і водночас творчий характер, більшість студентів набувають міцних навичок самостійної роботи, успішно вчаться застосовувати здобуті практичні знання при вирішенні конкретних ситуацій, приймати та обґрунтовувати рішення.

Використання індивідуальних завдань практичного характеру, кейсів дає змогу студентам глибше зрозуміти суть явищ, які вивчаються, творчо підійти до засвоєння теоретичного матеріалу, отже, зробити знання теорії міцнішими і знайти їм практичне використання. Це, в свою чергу, забезпечує кращу підготовку фахівців-юристів до майбутньої роботи, сприяє ефективнішому формуванню в них вмінь і навичок практичної діяльності, розвитку творчих здібностей.

Остапенко Е. О., аспірант
кафедри педагогіки та психології

ДО ПИТАННЯ ПРО САМОРОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Результати відповідей студентів на запитання тесту «Чи готовий я до саморозвитку?» В. Павлова¹ дали можливість визначити мотиваційну складову готовності до саморозвитку. Максимальна оцінка готовності до саморозвитку за результатами тесту складає 14 балів. За цією шкалою отримані наступні результати: «14 балів» — 2,0 %; «13 балів» — 3,9 %; «12 балів» — 7,8 % «11 балів» — 15,7 % «10 балів» — 25,5 %; «9 балів» — 15,7 %; «8 балів» — 19,6 %; «7 балів» — 2,0 % «6 балів» — 5,9 %; «5 балів» — 2,0 % (рис. 1).

---

¹ *Л.М. Журавська*. Соціально-психологічний тренінг: розвиток якостей особистості працівників сфери туризму: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Видавничий Дім «слово», 2006. — 312 с.